

ROZSOSOK ÉS DOKTOROK

A gyógyító család

Szöveg: Dévai-Kovács Gyula

Id. dr. Rozsos István, dr. Rozsos István, dr. Rozsos Tamás

Dr. Rozsos István (77) senior. Ph.D, az akadémia nagydoktora, sebész, emeritus professzora a pécsi egyetemnek, ma is előadásokat tart. Vizsgáztat, és a Kaposi Mór-kórházban dolgozik. Nyugdíjasként főigazgatói tanácsadó. Korábban osztályvezető főorvos volt.

Mint vizsgáztató tanár, Ön szigorú a diákokkal szemben?

Egy kicsit lazultam már, ma már egyre inkább az érdekel: mi az, amit tud egy vizsgázó diák, és nem feltétlenül a buktatás a cél. Nem teszem túlságosan próbára őket, hiszen amúgy is nehéz a helyzetük: rengeteg a tanulnivalójuk az egyetemi évek alatt. Sajnos a színvonal is gyengül.

Az baj, hiszen annak a magyar egészségügy látja kárát!

Az elmélet nem minden. Persze nagyon fontos, ám a gyakorlatban sok minden helyrehozható.

Konkrétan miből tetszik vizsgáztatni?

Sebészettől, anatómiától... Egyébként: ha mondjuk anatómiában valaki nem tudja helyesen egy csont nevét, az nem olyan nagy tragédia, de egy vakbelet illik a saját helyén keresni... Persze tudom, ez laikus megközelítés, de azért a sebészeti pontosság egyáltalán nem elhanyagolható. Ma már nem szakvizsgáztatok, az egy komolyabb dolog: korábban az is az egyik feladatomból volt.

Most mennyi idős is professzor úr?

A hetvenhetedikben vagyok.

Vajon hány diákot oktatott a pécsi egyetemen?

Nehéz volna összeszámolni.

Mondjon egy számot. Mondjuk ezernél többet?

Hát annál biztos.

Eddigi pályafutása alatt hány műtétet csinált?

Ezt jobban meg tudom mondani, mert összeszámolták a kollégáim, több mint harmincötezt!

Ez igen!

Ezek között számos olyan volt, amelyeket sehol máshol nem vállaltak.

No azért előlött ne fussunk el! Volt olyan műtét, amit Ön csinált itt-hon először?

Persze, sőt műtéti eljárásokat dolgoztam ki. Például pótygomorműtétek különböző műtéti eljárásait.

Professzor úr! Az Ön két fia is orvos, mi több, mindketten sebésznek készültek. Nyilván a példa előttük állt. Ön támogatta, esetleg óvta őket ettől a pályaválasztástól?

Utóbbi az igaz! A nagyobbik, István már gyerekkorában elhatározta,

Azt tartja a mondás, az alma nem esik messze a fájától. A Rozsos családban ez hatványozottan igaz, hiszen a fiúk folytatták apjuk mesterségét. Sőt lassan az unokák is csatlakoznak. Hagyományok, családi tradíciók, tisztesség, igényesség, a becsületes munka szeretete, a gyógyítás iránti maradéktalan elkötelezettség. Címszavakban egy orvosdinasztia története.

hogy sebész lesz, Tamás csak később, a középiskola végén orientálódott az orvosi pályára felé.

Őn ezek szerint aggódott a pályaválasztásukat illetően, vagy atyai szimpátiája kísérte őket?

Valójában ez egy kicsit olyan farizeus dolog volt, hiszen tudtam, hogy mivel jár ez a hivatás. Próbáltam lebeszélni őket, de a lelkeim mélyén nagyon örültem.

Esetleg oktatta, vizsgáztatta is őket?

Oktatni igen, vizsgáztatni nem vizsgáztattam őket...

... Persze elfogultsággal vádolhatták volna.

Tanulmányaik során sokszor kértek tanácsokat, ma inkább én kérek tőlük.

Őnnek elévülhetetlenek az érdemei. Manapság mennyit tetszik praktizálni, dolgozni hetente?

Van itt egy magánklinika, a volt tanítványomé, ott operálok heti néhány alkalommal.

Hetvenhét évesen még operál? Nem remeg a keze? Ez fantasztikus! Hát végül is elég tapasztalata van, és ha nekem sebészeti problémám lenne, én is ahhoz mennék, akinek harmincötezer műtét rutinja van a kezében. A nemzetközi hírnevet mivel szerezte?

Elsősorban az epeműtétekkel, az úgynevezett mikrolaparotómiával, ezzel hívtak meg jóformán a világ minden részére.

Merre dolgozott? Amerikában?

Jártam ott is, de operálni nem tudtam, mert szigorú feltételekhez kötik. Hollandiában több mint egy évig éltem, később Svédországban is operáltam, majd Jemenben, Bangkokban is praktizáltam a hetvenes években. Persze az antivilágban csak egyedül utazhattam.

No akkor a neje is megérdemelne egy kitüntetést...

Kettőt is!

... Ugye biztosította az Ön nyugodt családi hátterét, két gyereket nevelt, vezette a háztartást, azért az sem kis teljesítmény!

Nagyon jól látja. Nélküle nem ment volna.

Kitüntetések?

Szinte nem is tudom felsorolni.

Akkor mondja azt, amelyikre a legbüszkébb.

A Balassa-émlékemre vagyok a legbüszkébb, ez a magyar sebésztársaság legmagasabb kitüntetése – és a kollégák ítélik oda. Nagyon nagy dolog.

Állami kitüntetések is sorakoznak otthon?

Hogyne. Lovagkereszt, tisztikereszt, különböző szakmai díjak, külföldi elismerések.

A divattal hogy áll? Mondjuk a műtőben nem nagyon lehet divatozni, de gondolom, az egyetemre öltönyben-nyakkendőben járt. Megadta a módját.

Igen, a nejem kényes erre. Kikészíti reggelenként, hogy mit vegyek fel!

Még a nyakkendőt is?

Hát persze, az a legfontosabb, hogy harmonizáljon!

Vajon ki köti meg a nyakkendőt? Az asszony?

No nem, azt azért én kötöm.

Gondolom, büszke a két gyerekre, az unokákra...

... Igen, négy unoka van, két fiú és két kislány, talán a fiúk majd követik az apjukat.

Hát professzor úr! Kívánjuk lapunk olvasói nevében, hogy még hosszú éveig tudjon operálni.

Az idősebb fiú dr. Rozsos István (48) junior, sebész, érsebész orvos. A pécsi egyetem elvégzése után munkáját az I. Sz. Sebészeti Klinikán kezdte, szakvizsgázott sebészből és érsebészből, majd részt vett a sebészeti tanszék átszervezésében és vezetésében. Az ezredforduló után Ph.D. minősítést szerzett. 2005 óta magánorvos, a pécsi egyetem óraadó tanára, a kaposvári Seffer-Renner Magánklinika, a pécsi Théta Központ és a budapesti R.T. Magánklinika érsebésze. A Siklósi Kórház érsebész konzultánsa, a Magyar Diabétesz-láb Szövetség elnökhelyettese. Tagja a Magyar Sebész, a Magyar Angiológiai és Érsebészeti, a Magyar Diabe-

tológiai, valamint a Magyar Haemorhologiai Társaságnak, valamint a nemzetközi DFSG-nak is.

Tekintélyes életrajz. Ahhoz képest, hogy fiatal ember, elég sok mindent csinál. Sűrűn él.

És még nincs is benne minden. Ennél jóval többet csinálok.

Jó! Akkor kezdjük azzal, amire a legbüszkébb.

Hát ez összetett kérdés, de a két lányomra mindenképpen.

Mennyi idősök az ifjú hölgyek?

19 és 14 évesek.

Lesz valami tradicionális szakmai továbbvitel?

Ebből a szempontból a negatív vonalat képviselem. Igyekszem úgy orientálni őket, hogy ne válasszák az orvosi hivatást...

... Mint annak idején az Ön édesapja, aki ugyancsak nem volt elragadtatva, de persze titokban azért örült!

Nála ez csak egy taktikai motívum volt, hiszen nem volt rá igazán oka, hogy minket lebeszéljen...

... És Önnek van, hogy a leányait igen?

Persze. Az elkövetkező tíz-tizenöt évben Magyarországon nem lesz olyan az egészségügy helyzete, amelyben én szívesen látnám a gyermekeimet.

Elmehetnének külföldre!

Önző vagyok, nem szeretném, hogy elmenjenek.

Őn nem praktizált – édesapjához hasonlóan – külföldön?

Én tanulmányutakon jártam, mehettem volna, szándékosan maradtam itthon. Magyar embernek születtem, itt vannak a szüleim, a barátaim, a családom, az a miliő, amelyben jól érzem magam. Ha tesszük a dolgunkat, akkor itthon is lehet jól gyógyítani, és ugyanolyan büszke vagyok minden egyes meggyógyított betegemre, mint külföldön lehetnék. Az itthoni értékeket is észre kellene venni. Lehet rohanni, lehet dolgozni, lehet elfáradni, lehet idegeskedni, lehet pénzt számolni, ezek mind olyan dolgok, amelyekben túl lehet lépni, ha az ember belső békéje megvan.

Miként lett orvos, nem kérdezem. Hiszen: a családi indíttatás, édesapja példája mindennél többet jelent. Am hogyan lesz valaki először általános sebész, majd érsebész? Valami rejtett vonzódása volt az erekhez? Vagy a vágáshoz?

Két dolog érdekelt igazán, ami kemény koncentrációt igényel. Az egyik a pszichiátria, a másik a sebészet. Egyikben sincs idő tévedni.

Szokták mondani a laikusok, hogy a műtét a gyógyítás egyik legradikálisabb beavatkozása.

Radikális, de azért, mert arra van szükség. Döntésképtelen ember nem alkalmas sebésznek: akárha ügyes is a keze. Valami elvégzésének az eldöntése és valami el nem végzésének az eldöntése óriási felelősség. Nincs idő a totyorgásra. És ha valaki döntött, akkor a következményeket vállalnia kell. Szoktam mondani, egyszerűbb nem hibázni, mint állandóan a hibákat korrigálni. A pszichiátria pedig ugyanez – a lélekkel. Szóval sebész lettem, de ez önmagában túl nagy, megvannak a specializációk. Amikor annak idején sebészként valahol megjelentem és úgy üdvözöltek: – Á szevasz, te vagy a Pista fia! – tudtam, nem maradok általános sebész. Mert azért annál jobb vagyok, mintsem édesapám árnyékában teljem a pályám.

Persze azért megnyugtató a gének öröklése, hiszen tudhatja, sokáig operálhat még, hisz édesapja keze sem remeg 77 évesen.

Figyeltem, hogy őszül a haja, mennyire stabil a műtőben, és megnyugtató, hogy hosszú távra tervezhetek, hiszen bennem is van belőle. Próbálok embereknek örömet szerezni, hogy vagy megóvom az egészségüket, vagy megpróbálok visszaadni. Az érsebészet pedig azért vonzott igazán, mert amilyen közösségbe kerültem, ott az érsebészet nagyon aktívan fejlődött. A nyolcvanas évek elején volt itthon az érsebészet fel-futása, és olyan csapathoz csatlakozhattam, ahol hirtelen sokat tanulhattam. És ahogyan mondják, teher alatt nő a pálma – én is kerestem a kihívásokat.

Megtalálta a számítását?

Nagyon gyorsan haladtam előre a ranglétrán: 35 évesen vezető pozícióba kerültem. Az érsebészet igen költséges szakma. A gazdasági prob-

Dr. Rozsos István

lémák itt hatványozottan jelentkeztek. Így történt, hogy húsz év után, miután „leszolgáltam” a tanítástomat, elkezdtem egy magánpraxist. Ez nem csapatmunka, itt mindenért én felelek, itt minden nap kihívás. Most is csinálom olyat, mint amit itthon senki.

Például?

Az endovénás, lézeres terápia, ami a világon az egyik legmodernebb eljárás, ezt én csinálom Kaposvárott a Seffer-Renner Magánklinikán. 2005 szeptemberében kezdtük, több mint 150 műtéten vagyunk túl. Emellett az egyetemen oktatok sebészetet, teszem a dolgom.

Milyen a viszonya a divattal?

Nem vagyok öltönyös ember. Egy évben körülbelül háromszor kötök nyakkendőt. Szándékosan. De nem azért, mert nem

érek egyet ezzel a viselettel. Vannak szép nyakkendőim, öltönyeim.

Jól érzi magát, mondjuk, szmokingban?

Ha olyan helyen viselem, ahol az a dresszkód és a többiek is viselik, igen, ha mások alulöltöznek – az kicsit feszélyez.

Milyen a hétköznapi viselete?

Semmiképpen nem uniformizált. Jól variálható, kényelmes és természetes anyagból készült ruhákat hordok.

Az ifjabb fivér dr. Rozsos Tamás (46) plasztikai sebész, ellentétben sok kollégájával nem rögtön plasztikai sebészetet tanult, hanem a nőgyógyásztól és az általános sebésztől jutott el a plasztikáig. Bátyjához hasonlóan Pécsen szerzett diplomát, majd sebészeti állás hiánya miatt a nőgyógyászati klinikán helyezkedett el, ahol sok gyakorlati tapasztalatot szerzett. Ezt követően pályázat útján került a budapesti János-kórház sebészeti tanszékére, ahol rengeteget tanult a sebészeti, érsebészeti alapképzésről, emlérákok kezeléséről kezdve az utókezelésig, a helyreállító műtétekig. Ma a Lipótváros szívében a Wallenberg utcában, a Best Of You Klinikán végzi szépészeti és korrekciós beavatkozásait. Ám a mai napig visszajár a János-kórházba operálni. Sőt keddenként a sebészeti bőrgyógyászatot is rendel, mert ez is érdekli.

Ebben az orvosdinasztiában úgy tűnik, Ön az enfant terrible, a szörnyű vagy rettenetes gyermek, hiszen nem felelt meg az „úgynevezett tisztességes gyógyítás”, elment plasztikai sebésznek. Miért? Nem tett szert, amit az édesapja és a bátyja csinál, vagy a plasztikázást érdekesebbnek, nagyobb kihívásnak érezte?

Rendkívüli módon tetszik a sebészet. Azért tértem át speciális területre, az emlérdaganatok sebészetére, mert ma már valamilyen szinten specializálódni kell. És ez engem nagyon érdekelt. Több száz emlérdaganatos beteget operáltam, és amikor az ember eltávolít egy emlőt vagy egy emlőrészt, felvetődik a kérdés: hogyan lehetne helyreállítani? Elkezdtem a helyreállító műtéteket, először szakmai segítséggel. Ám ahhoz, hogy ilyen beavatkozásokat csinálhassak önállóan, a plasztikai szakvizsgát meg kellett szereznem. Így kerültem a Tiszti Kórházba a világhírű Donáth professzorhoz. Én a mai napig sebészkedem, végzek általános sebészeti beavatkozásokat. Nem az esztétikai vonalon kerültem kapcsolatba a plasztikával, hanem a helyreállítás oldaláról.

Tehát akkor lehet azt mondani, hogy Ön a hölgyek, a szebbik nem nagy tisztelője?

Abszolút!

Ugye a plasztikai sebészet legalább annyira lélekgyógyászat, mint műtéti beavatkozás!

Ez így van, hiszen annyi elálló fülű páciens operálok, vagy olyan mellaszimmetriás esetet, mint a különféle hegek korrekcióját. Szeretem az esztétikai műtéteket is, ez a hobbi, de a helyreállító sebészet az igazi kihívás.

Azt mondják, hogy a korrekciós műtétek nagy százaléka pszichés zavarok következménye. Igaz ez?

Így van. Tudni kell, hogy az esztétikai plasztikai műtéteknél mindig a páciens mondja meg, mit szeretne. Milyen korrekciót, elégedettebb legyen önmagával. Az orvos etikája, morálja, szakmai tudása dönti el, hogy megcsinálja-e a beavatkozást vagy sem. Ha nem ért egyet a páciens kívánságával, vagy túlzottak az elvárásai, nem szabad a műtétet elvégeznie.

Hogyan fogadták a családban, hogy Ön plasztikai sebészként az egészségügyben jobban keresők közé került?

Jó anyagi körülmények között gyerekeskedtem, plasztikai sebészként pedig jobban meg tudom teremteni a továbbképzés, a tanulmányutak anyagi háttérét, amelyek nélkülözhetetlenek a fejlődésemhez.

Gondolt arra, hogy külföldön boldoguljon?

Bár volt rá lehetőségem, hívtak, nem mentem. Itthon akarok dolgozni és élni. Bár úgy alakulna a magyar egészségügy helyzete, hogy minél többen térnének haza azok közül, akik kint praktizálnak.

Család?

Két fiam van, az idősebbik 18 éves, a kisebbik 14.

És? Folytatják a papa, a nagypapa, a Rozsos család hagyományait?

Úgy néz ki, hogy igen.

Az egyetem? Pécsen vagy Pesten?

Bár mi már pestiek vagyunk, a fiam Pécsre jelentkezett.

Szintén a családi tradíció okán?

Nem elsősorban. Egy kis városban családiásabb az egyetem, szorosabban a kötődések.

Nem beszélve, hogy miként szembesül majd nagypapa nibuszával! Nyilván büszkeséggel tölti el, ám fokozott kötelezettséget ró rá.

A bátyám volt évfolyamtársai fogják őt tanítani.

Hu! Az kemény lesz. Akkor komoly elvárásoknak kell majd a fiatalembernek megfelelnie. Persze ha dolgoznak benne is a nagyapai génnek! Önnek a munkája a hobbija?

Igen, de ez nem jelenti azt, hogy nem kapcsolódom ki szívesen, imádom vitorlázni, síelni.

És szakít rá időt?

Mostanában kevesebbet. De azért is örülnék, ha a fiaim folytatnák a hagyományt, hogy átadhassak nekik mindent, és nyugdíjas éveimben élvezhessem az életet. Apu hobbija a tanítás, a tudomány, én azért mást is szeretnék még csinálni az orvoslason kívül.

Milyen a kapcsolata a divattal? Az édesapja egyfajta konzervatív eleganciát részesít előnyben, a bátyja a westernstílust favorizálja, Ön milyen stílust kedvel?

Az én stílusom a kettő között van. Szeretem a színek harmóniáját, olyan holmikakat veszek fel, amelyek az egyéniségemhez illenek. Nem szeretem a harsány dolgokat, szeretem azt az elegáns konzervatívizmust, amely egyfajta értékrendet képvisel.

Elérhetőség a Shopping Guide-ban

Dr. Rozsos Tamás